

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБІГУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ**

Рівень вищої освіти - другий (магістерський)

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Правове регулювання обігу цінних паперів
Викладач (-і)	Зозуляк Ольга Ігорівна, професорка, д.ю.н., професорка кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	(0342) 526760
Е-mail викладача	olha.zozuliak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять викладачів з магістрантами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу-2/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, щодо планів та змісту індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні принципи, доктринальні засади, правові джерела, окремі поняття, терміни, визначення, дефініції, юридичні категорії щодо обігу цінних паперів, а також практика реалізації відповідних норм учасниками правовідносин у сфері емісії та обігу цінних паперів.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні положення про цінні папери. 2. Обіг та облік прав за цінними паперів. <p>Нормами у сфері правового регулювання обігу цінних паперів регламентується коло суспільних відносин, які виникають в процесі емісії, обігу та обліку прав за цінними паперами.</p> <p>Основними джерелами регулювання відносин у сфері обігу цінних паперів виступають Цивільний кодекс України та Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».</p> <p>Застосування законодавства про цінні папери в умовах ринкової економіки є дуже складним завданням і одним з основних, відповідальних напрямків роботи НКЦПФР та всіх інституцій громадянського суспільства. Підготовка юристів – фахівців у сфері правового регулювання ринку цінних паперів повинна стати одним з пріоритетних напрямів діяльності держави на сучасному етапі.</p> <p>Важливо, щоб випускники вищих юридичних закладів володіли необхідними знаннями у сфері правового регулювання ринку цінних паперів.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни “Правове регулювання обігу цінних паперів” є формування у здобувачів теоретичного розуміння правової регламентації випуску та обігу різноманітних видів цінних паперів та закріплення необхідних юридичних знань з метою вирішення конкретних питань практичної діяльності фондового ринку та фондової біржі.</p> <p>Основними цілями вивчення навчальної дисципліни “Правове регулювання обігу цінних паперів” є правовий аналіз змісту норм законодавства України про цінні папери та, на його основі, формування і розвиток професійних компетентностей для самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у сфері обігу цінних паперів.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, в тому числі іноземних, що містять норми, які регулюють правовідносини щодо цінних паперів;
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології для роботи з джерелами цивільного права;
- здатність приймати обґрунтовані рішення щодо юридичної кваліфікації життєвих ситуацій, що охоплюються нормами законодавства у сфері цінних паперів.

Фахові компетентності:

- здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем щодо цінних паперів, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності;
- здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування норм законодавства про цінні папери в Україні;
- здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування норм законодавства щодо цінних паперів;
- здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати їх розгорнуту юридичну аргументацію;
- здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності;
- здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм;
- здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією;
- здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на правовідносини щодо цінних паперів.

Програмні результати навчання:

- здійснювати презентацію свого дослідження з тематики правового регулювання обігу цінних паперів, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження;
- обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати та наводити переконливі аргументи;
- розуміти методику процесу правотворення та правозастосування інституту правового регулювання обігу цінних паперів;
- демонструвати вміння узагальнювати практику застосування окремих норм законодавства про ринки капіталів;
- демонструвати здатності щодо пошуку, інтерпретації та застосування правових позицій та рішень ЄСПЛ з метою захисту прав учасників ринку цінних паперів у різних судових провадженнях;
- обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.
- самостійно готувати проекти актів правозастосування у сфері правового регулювання обігу цінних паперів

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
лекції		12		
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18		
самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
3	081 Право	2 рік навчання	вибіркова	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Тема № 1. Загальна характеристика законодавства про ринок капіталів та ринок цінних паперів.		2	2	10
Тема № 2. Загальна характеристика видів та груп цінних паперів.		2	4	10
Тема № 3. Пайові цінні папери		1	2	10
Тема № 4. Боргові цінні папери		1	2	10
Тема № 5. Інші групи цінних паперів.		2	2	5
Тема № 6. Правове регулювання посередницької діяльності на ринку цінних паперів		2	2	5
Тема № 7. Загальна характеристика обігу та обліку прав ринку цінних паперів.		1	2	5
Тема № 8. Регулювання ринку цінних паперів.		1	2	5
ЗАГ.:		12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах Навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.6 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами та доповненнями) – <i>текст розміщений на сайті Інституту</i> https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf</p>			
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма здобувачами письмової контрольної роботи на 9-му занятті, яка охоплює усі питання навчальної дисципліни, що опрацьовувались на семінарських заняттях.</p> <p>На контрольну виносяться 3 теоретичних завдання, які оцінюються у 10 балів кожне та практичне завдання, яке оцінюється у 20 балів. Максимальний бал за контрольну роботу складає 50.</p> <p><u>За бажанням (для отримання додаткових від 1 до 5-ти балів)</u> здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії</p>			

	<p>оцінювання індивідуальних завдань знаходяться в <i>Методичних вказівках для підготовки до семінарських занять, які розміщені на сайті кафедри</i></p> <p>https://kcp.pnu.edu.ua/op-marictp/navchalno-metodychni-materialy/</p>
Семінарські заняття	<p>Система оцінювання семінарських занять визначена п. 4.6.2., 5.1.1.3 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами та доповненнями) – <i>текст розміщений на сайті Інституту</i></p> <p>https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Порядок та організація контролю знань здобувачів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються п. 5.2 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами та доповненнями) – <i>текст розміщений на сайті Інституту</i></p> <p>https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – залік.</p> <p>Залік виставляється викладачем на останньому семінарському занятті відповідно до п. 4.6. Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника</p> <p>https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf.</p> <p>Перескладання семестрового заліку проводиться окремою парою в письмовій формі за графіком, затвердженим директором Інституту, здобувачами, які одержали після виставлення заліку «не зараховано» (нижче 50 балів), а також мали на день виставлення заліку невідпрацьовані пропущені заняття (за умови їх відпрацювання). Заліковий білет у такому випадку складається із 5 практичних завдань, які оцінюються у 20 балів кожне. Максимальний бал за залікову роботу складає 100 балів.</p> <p>Залік також може проводитися з використанням технологій дистанційного навчання на платформі https://d-learn.pnu.edu.ua/. У такому разі залік проводиться у тестовій формі. Структура білета – 50 тестових завдань різної складності, кожне з яких оцінюється у 2 бали.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Письмові роботи:</u></p> <p>Планується виконання здобувачами освіти однієї обов'язкової та додаткових письмових контрольних робіт, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках для самостійної роботи), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u></p> <p>Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про</p>	

запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають семінарські заняття навчальної дисципліни.

Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття.

Лекційні заняття можуть проводитися з використанням технологій дистанційного навчання. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача (п. 5.1.2 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf>

Неформальна освіта:

Визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (редакція 3) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Фондове право України. Підручник. за заг. Ред. О. В. Кологойди. К.: Ліра, 2020. 648 с.
2. Кузнецова Є. А. Правове регулювання діяльності професійних учасників на ринку цінних паперів. дис. на здоб. ст. д-ра філософії в галузі прав. Київ, 2021. 420 с.
3. Харитонов Є. О., Харитонova О. І. Приватне право як концепт. Том III. Концепт приватного права і рекодифікації цивільного законодавства в Україні: рефлексії фронтиру : монографія. Одеса : Фенікс, 2019. 752 с.
4. Цивільне право (загальна частина). Курс лекцій за заг. ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків, Екус. 2021. 448 с.
5. Крат В. І. FESTINA LENTE: збірка вибраних статей, публікацій, виступів. Харків, Екус. 2022. 1336 с.
6. Захист права власності. Правові позиції Верховного Суду: коментарі науковців. Печений О. П., Спасибо-Фатєєва І. В. Харків, Екус. 2020. 496 с.
7. Мельник В.В. Правове регулювання клірингової та депозитарної діяльності в Україні : монографія. К. 2017.
8. Фондовий ринок України : законодавче регулювання. К.: 2017. 752 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Зозуляк О. І. Правове регулювання обігу цінних паперів: методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 081 «Право». Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. URL: <https://kcp.pnu.edu.ua/%d0%be%d1%80-%d0%bc%d0%b0%d0%b3%d1%96%d1%81%d1%82%d1%80/navchalno-metodychni-materialy/>

2. Зозуляк О. І. Правове регулювання обігу цінних паперів: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 081 «Право». Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. URL: <https://kcp.pnu.edu.ua/%d0%be%d1%80-%d0%bc%d0%b0%d0%b3%d1%96%d1%81%d1%82%d1%80/navchalno-metodychni-materialy/>

Викладач: Ольга ЗОЗУЛЯК,
професорка кафедри цивільного права